

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร

สอบถามข้อมูล การปลูกพืชหลังนา

1 สำนักงานเกษตรอำเภอ
ทุกแห่งใกล้บ้าน

2 สำนักงานพัฒนาที่ดิน
เขต 1-12

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดกำแพงเพชร

โทร. 055 705 068

ศูนย์ราชการจังหวัดกำแพงเพชร
(ชั้น 3) ถ.กำแพงเพชร -สุโขทัย
ต.หนองปลิง อ.เมือง
จ.กำแพงเพชร 62000

สแกน QR CODE เพื่ออ่าน
E-BOOK และแผ่นพับด้าน
การเกษตร เพิ่มเติม

Website

<https://www.opsmoac.go.th/kamphaengphet>

จัดทำ : กลุ่มสารสนเทศ
การเกษตร

สำนักงานเกษตรและ
สหกรณ์จังหวัด
กำแพงเพชร

การปลูกพืช หลังนา

แผ่นพับด้านการเกษตร

หัวใจสำคัญของการปลูกพืชหลังนา นอกจากจะช่วยปรับปรุงบำรุงดินได้
เป็นอย่างดีแล้ว ยังช่วยสร้างรายได้เสริมให้กับเกษตรกรได้เป็นอย่างดี

โดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร

หัวใจสำคัญของการปลูกพืช
หลังนา นอกจากจะช่วยปรับปรุงบำรุง
ดินได้เป็นอย่างดีแล้วยังช่วยสร้าง
รายได้เสริมให้กับเกษตรกรได้เป็น
อย่างดี เพราะเกษตรกรสามารถทำ
การเพาะปลูกพืชในช่วงฤดูแล้งได้
อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงปริมาณ
น้ำที่จะหล่อเลี้ยงพื้นที่เพาะปลูกของ
ตนเองว่ามีเพียงพอเหมาะสมกับพืช
ชนิดใด เพราะน้ำถือเป็นปัจจัยสำคัญ
ที่มีผลต่อระบบการผลิตเราควรปลูก
พืชอายุสั้นและพืชที่ใช้ใช้น้ำน้อย

ในปัจจุบันรัฐบาลได้มีนโยบายลด
พื้นที่การทำนาปรัง โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งพื้นที่นาในเขตชลประทาน
เนื่องจากประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ
ในช่วงฤดูแล้ง ราคาข้าวตกต่ำ ต้นทุน
การผลิตสูง ผลตอบแทนต่ำ ดังนั้น
ทางราชการจึงส่งเสริมให้เกษตรกร
หันมาปลูกพืชที่ใช้ใช้น้ำน้อย ได้แก่
พืชไร่และพืชผักต่างๆ นอกจากจะใช้
พื้นที่นาได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว
ยังช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวอีก
ทางหนึ่ง

ข้อมูล : กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การปลูกพืชหลังนา

พืชที่เหมาะสมสำหรับปลูกในนาข้าว ควรเป็นพืชอายุสั้น ใช้ใช้น้ำน้อย และ
ทนแล้งได้ดีมีอยู่ด้วยกันหลายชนิด ได้แก่

พืชไร่ เช่น ถั่วเขียว ถั่วเหลืองฝักสด ถั่วพุ่ม ถั่วลิสง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดฝักอ่อน ข้าวโพดเทียน ข้าวฟ่าง งา มันเทศ และทานตะวัน

พืชผัก เช่น คენห่า กะเพรา โหระพา แมงลัก ผักกาดหอม ผักกาดเขียว
กวางตุ้ง ผักกาดหัว ผักกาดเขียวปลีผักกาดขาวปลี กะหล่ำปลีผักชีมะเขือเทศ
มะเขือเทศเชอร์รี่ มะเขือเปราะ มะเขือยาว/มะเขือม่วง มะระจีน ถั่วฝักยาว บวบ
เหลี่ยม แตงโม แตงกวา/แตงร้าน แคนตาลูป พริกขี้หนู/พริกมัน/พริกหนุ่ม และ
ผักบุ้งจีน

ไม้ดอก เช่น แอสเตอร์บานไม่รู้โรยดาวเรืองตัดดอก ทานตะวันตัดดอก
และบานชื่น

พืชปรับปรุงดิน เช่น โสนอัฟริกัน ถั่วพุ่ม และถั่วพรี

การปลูกพืชในสภาพหลังการทำนา จำเป็นต้องมีการให้น้ำชลประทาน
หรืออาศัยความชื้นในดินที่หลงเหลืออยู่หลังเก็บเกี่ยวข้าว ซึ่งข้อจำกัดทางด้าน
สภาพแวดล้อมสำหรับการปลูกพืชไร่ในสภาพหลังการทำนา คือ ช่วงแสงวันสั้น
อุณหภูมิต่ำในระยะแรก อุณหภูมิสูงในระยะหลัง กระทบแล้งในช่วงออกติดฝัก
และสภาพดินอัดตัวแน่น

ลักษณะพันธุ์พืชที่เหมาะสม สำหรับปลูกหลังนา

1. อายุสั้น ในช่วงหลังการทำนามี
ช่วงเวลาที่ค่อนข้างจำกัดการปลูกพืช
หลังนาโดยอาศัยความชื้นที่เหลืออยู่ พืช
ที่มีอายุสั้นจะได้เปรียบพืชที่มีอายุยาว
เนื่องจากช่วงอายุเก็บเกี่ยวสั้นกว่า
สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบแล้งในช่วง
ติดดอกออกฝักได้
2. ทนแล้ง เนื่องจากความชื้นที่
หลงเหลืออยู่หลังเก็บเกี่ยวข้าว มี
ความชื้น เพียงพอสำหรับการปลูกพืชใน
ระยะแรกประมาณ 1 เดือน
3. ความแข็งแรงของต้นกล้า ใน
ระยะแรกของการเจริญเติบโต พืชควรมี
ความสามารถในการเจริญเติบโตอย่าง
รวดเร็ว ในสภาพที่ต้องแข่งขันกับวัชพืช
และความชื้นในดินที่จำกัด
4. ไม่ไวแสง ช่วงหลังการทำนาในฤดู
แล้ง เป็นช่วงวันสั้น หากปลูกพืชที่
ตอบสนองต่อช่วงแสง เช่น ถั่วเหลืองบาง
พันธุ์และงา ทำให้ออกดอกเร็วเกินไป
ดังนั้น พันธุ์พืชที่เหมาะสมต้องไม่
ตอบสนองต่อช่วงแสง

